

Handlingsplan för suicidprevention

I Åstorps kommun

DNR KS 2024/283

Beslutad den 2024-09-04, §§ 167
av Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
BEGREPP	3
MÅLGRUPP.....	3
SYFTE OCH MÅL MED EN HANDLINGSPLAN FÖR SUICIDPREVENTION	4
SYFTE.....	4
MÅL FÖR DET SUICIDPREVENTIVA ARBETET.....	4
AVGRÄNSNINGAR	4
UTVECKLINGSBEHOV I ÅSTORPS KOMMUN.....	4
HANDLINGSPLANEN	5

Inledning

Suicidhandlingar är den yttersta konsekvensen av ett stort lidande som kan ha orsakats av svår sjukdom, såväl psykisk som fysisk, eller av olika trauman och drabbande livshändelser. Det innebär inte enbart ett lidande för den suicidnära personen utan också för dennes familj och andra närstående. Varje år drabbas mellan 10 000 och 15 000 anhöriga och närstående av svår sorg på grund av suicid. Dessa personer löper risk för att själva utveckla psykisk och fysisk ohälsa på lång sikt och behöver stöd.

Forskning visar att det går att förebygga suicidhandlingar. Eftersom en komplex problematik och ett brett spektrum av riskfaktorer ligger bakom suicidhandlingar, kräver suicidprevention en bred ansats. Åstorp kommuns handlingsplan fokuserar på fyra fokusområden för att arbeta suicidpreventivt på en bred front.

Begrepp

Själv mord eller suicid definieras som en avsiktlig självdestruktiv handling som leder till döden. Ordet självmord har alltmer kommit att ersättas av termen suicid. Ofta används båda termerna omväxlande i en och samma text. Vissa föredrar ordet suicid eftersom självmord kan leda tankarna till mord och kriminella handlingar, medan andra anser suicid vara ett alltför kliniskt och avståndstagande begrepp. I föreliggande dokument används båda begreppen synonymt.

Suicidförsök är ett livshotande eller skenbart livshotande beteende i avsikt att sätta sitt liv på spel eller göra intryck av en sådan avsikt som inte leder till döden.

Suicidprevention kan exempelvis vara föreläsning, utbildning, informationsinsatser, metodutveckling, begränsning av medel och metoder samt efterlevandestöd för att förhindra och minska antalet suicidförsök och suicid.

Målgrupp

Handlingsplanen riktar sig till kommunens verksamheter som möter personer med psykisk ohälsa och där det finns misstanke om risk för suicid eller suicidförsök eller som möter anhöriga till personer med risk för suicid.

Syfte och mål med en handlingsplan för suicidprevention

Syfte

Handlingsplanen anger riktning och prioriteringar för Åstorp kommuns suicidpreventiva arbete med syftet är att konkretisera den nationella strategin för suicidprevention till kommunal nivå för att förebygga suicidförsök och minska antalet suicid i Åstorps kommun.

Mål för det suicidpreventiva arbetet

Åstorps kommun ansluter sig till den nationella nollvisionen som Sveriges riksdag beslutade 2008. Visionen för det suicidpreventiva arbetet innebär att ingen person ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid upplevs som den enda utvägen.

Målet är att förebygga och agera proaktivt för att rädda liv i mötet med varje enskild människa med risk för suicid.

Avgränsningar

Handlingsplanen avser suicidprevention och omfattar inte specifika behandlingsinsatser för förebyggande av och behandling av psykisk ohälsa. Handlingsplanen innehåller inte insatser som endast kan genomföras på nationell nivå. Frågor som berör frivilligorganisationer och andra externa verksamheter som inte är kommunala berörs men ingår inte i handlingsplanen.

Utvecklingsbehov i Åstorps kommun

Det finns sedan 2008 ett nationellt handlingsprogram för suicidprevention. Det utgår från den tydliga visionen att ingen människa ska behöva hamna i en sådan situation att självmord ses som den enda utvägen. Detta brukar beskrivas som nollvisionen och syftar till att samla olika krafter i samhället åt ett gemensamt håll.

Utvecklingsbehoven kan sammanfattas med fyra områden som är särskilt angelägna att agera utifrån:

1. Utbildning- och kompetenshöjande insatser
2. Rutiner och instruktioner för enskilda verksamheter
3. Stöd till anhöriga
4. Intern och extern samverkan

Handlingsplanen

Som ett led i att implementera och verkställa handlingsplanen bildas en kommunövergripande organisering av det suicidpreventiva arbetet. Varje förvaltning utser en tjänsteperson som deltar i en kommunövergripande samverkansgrupp. Samverkansgruppen har ansvar att implementera, följa upp och utvärdera handlingsplanen.

Utbildning och kompetenshöjande insatser

Samverkansgruppen initierar, samordnar och driver arbetet med kunskaps- och kompetenshöjande insatser. Detta arbete gäller både internt som externt.

Rutiner och instruktioner

Samverkansgruppen initierar, samordnar och driver arbetet med framtagandet av skriftliga rutiner utifrån denna handlingsplan som enkelt kan nås av alla anställda inom kommunen genom det gemensamma intranätet. Det är viktigt att rutiner är suicidpreventiva, men att de också hanterar frågan om hur kommunens verksamheter agerar om en kommuninvånare, eller en anställd förlorar sitt liv i suicid.

Stöd till Anhöriga

Samverkansgruppen initierar, samordnar och driver arbetet med att ta fram information om vilket stöd anhöriga kan få.

Intern och Extern samverkan

Samverkansgruppen initierar, samordnar och driver arbetet med en förbättrad samverkan med regionen, främst i syfte att förstå varandras uppgift samt ansvarsområde för att bäst kunna stötta individer med dålig psykisk hälsa.

Samverkansgruppen initierar, samordnar och driver en samverkan mellan bland annat Polisen, Trafikverket och aktörer inom Åstorp kommun som arbetsmarknadsenheten, individ- och familjeomsorgen, skolan och räddningstjänsten.